

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır ili Dicle ilçesi Bağlarbaşı Mahallesi sınırlarında İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. tarafından yaklaşık 4,5 milyar TL yatırım bedelli, 171,012 MWm / 140 MWe kurulu gücünde ve 200,54 hektarlık Güneş Enerji Santrali (GES) projesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci yürütülmektedir. ÇED raporunda proje alanının Dicle ilçe merkezine yaklaşık 1 kilometre, Yeşilsirt Mahallesi'ne bağlı konutlara yaklaşık 100 metre, Bağlarbaşı Mahallesi'ne yaklaşık 800 metre, Taşağıl Mahallesi'ne yaklaşık 1.400 metre ve Biçer Mahallesi'ne yaklaşık 1.850 metre mesafede bulunduğu belirtilmektedir. Aynı raporda proje alanının yürürlükteki çevre düzeni planı kapsamında orman alanları, tarım arazileri, çayır-mera alanları ve içme-kullanma suyu uzun mesafeli koruma alanlarıyla ilişkili olduğu ifade edilmektedir.

ÇED raporunda arazi kullanımı, orman ve mera varlığı, tarımsal faaliyetler, flora ve fauna, biyolojik çeşitlilik, kümülatif çevresel etkiler, iklim değişikliğine bağlı riskler, sera gazı emisyonları, taşkın riski, gürültü ve hava kalitesi gibi çok sayıda çevresel unsur değerlendirilmiştir. Bu durum, projenin etkilerinin yalnızca kurulacağı alanla sınırlı olmadığını, çevredeki yerleşim alanları, doğal yaşam, ekolojik denge ve kırsal üretim bakımından bütüncül bir değerlendirme yapılmasını gerekli kıldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İSDEMİR Diyarbakır GES projesinin yer seçiminde hangi bilimsel, çevresel, sosyal ve planlama kriterleri esas alınmıştır?
- 2- Proje alanına alternatif olabilecek ve yerleşim alanları, orman alanları, mera alanları ile tarım arazileri üzerinde daha düşük çevresel etki oluşturabilecek farklı sahalar değerlendirilmiş midir? Değerlendirilmiş ise hangi alanlar incelenmiş, hangi gerekçelerle uygun bulunmamıştır?
- 3- Bakanlığınız tarafından proje alanının Dicle ilçe merkezi ile Yeşilsirt, Bağlarbaşı, Taşağıl ve Biçer mahallelerine olan yakınlığı dikkate alınarak çevresel ve sosyal etkiler yönünden ayrıca bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir?
- 4- ÇED raporunda belirtilen orman alanları, tarım arazileri, çayır-mera alanları ve içme-kullanma suyu uzun mesafeli koruma alanlarına ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Bu alanların korunmasına yönelik ilave tedbirler öngörülmüş müdür?

- 5- Proje alanı ve yakın çevresinde bulunan flora ve fauna türleri ile biyolojik çeşitlilik unsurlarına ilişkin hangi tespitler yapılmıştır? Koruma altındaki veya hassas türlerin etkilenmesini önlemek amacıyla hangi tedbirler alınacak, uygulama sürecinde biyolojik çeşitlilik izleme programı yürütülecek midir?
- 6- Proje alanı ve yakın çevresinde mevcut veya planlanan diğer enerji, madencilik ya da altyapı yatırımları dikkate alınarak kümülatif çevresel etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmış ise ulaşılan sonuçlar nelerdir?
- 7- ÇED raporunda yer verilen iklim değişikliği, sera gazı emisyonları ve taşkın riski değerlendirmeleri kapsamında projenin iklim kaynaklı risklere karşı dayanıklılığı nasıl analiz edilmiştir? Bu risklere karşı hangi önleyici tedbirlerin uygulanması planlanmaktadır?
- 8- İnşaat sürecinde sıyrılacak bitkisel toprağın korunması, depolanması ve yeniden kullanılması ile proje ömrünün sonunda sahanın rehabilitasyonu ve restorasyonuna ilişkin hangi yükümlülükler öngörülmüştür? Bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi nasıl denetlenecektir?
- 9- İnşaat ve işletme dönemlerinde oluşacak gürültü, toz, emisyon ve ağır vasıta trafiğinin çevredeki yerleşim alanları üzerindeki etkileri hangi modelleme ve analizlerle değerlendirilmiştir? Bu etkilerin sınır değerlerin altında tutulması amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
- 10- Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısında yurttaşlar tarafından dile getirilen görüş, itiraz ve önerilerden hangileri nihai ÇED raporuna yansıtılmıştır? Bu görüşler doğrultusunda projede herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır?